

In de persoon van Joris Baecke kreeg de Conseil Européen des Jeunes Agriculteurs (CEJA) voor het eerst sinds veertig jaar weer een Nederlandse voorzitter. De jonge boeren laten hun stem nadrukkelijk horen. Voornaamste strijdpunt: het wegnemen van obstakels die de jonge generatie in de weg zitten. '2012 moet een oogstjaar worden.'

Tien vragen aan Joris Baecke

President van de Europese organisatie van jonge boeren CEJA

Hoewel er maar één man voorzitter is van de organisatie die 1,8 miljoen jonge Europese boeren vertegenwoordigt, maakt de Zeeuwse akkerbouwer Joris Baecke (1978) meteen duidelijk dat de CEJA bepaald geen eenmansbedrijf is. Er zijn niet alleen vier medebestuurders, er is ook een netwerk van lidorganisaties, waaronder het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK). Daar is Baecke sinds de start van zijn CEJA-voorzitterschap in 2009 nog steeds bestuurslid, maar dan wel zonder portefeuille. 'Anders zou het allemaal wel heel erg druk worden.'

Waar heb jij je de afgelopen twee jaar als voorzitter van de CEJA vooral op gericht?

'In de eerste plaats hebben we energie gestoken in het verbreden van onze ledenbasis. Het Verenigd Koninkrijk en Ierland zijn nu ook aangesloten bij onze organisatie, net als enkele nieuwe EU-landen. Vervolgens was onze doelstelling om in elk overleg of debat van enige betekenis de stem van de toekomstige generatie agrarische ondernemers te laten horen.'

En is dat gelukt?

'Dat durf ik wel te stellen ja, maar het werk is zeker niet af. In het Europees parlement en in het programma van Europees Landbouwcommissaris Ciolos kun je merken dat er oog is voor het feit dat het voor jonge boeren een enorme uitda-

ging is om een bedrijf te starten met de daarmee gemoeide financiële lasten. Het onderwerp ligt nadrukkelijk op de onderhandelingstafel voor de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Het is onze inzet om er dit jaar alles aan te doen om onze punten in het politieke besluitvormingsproces ook daadwerkelijk binnen te halen. 2012 moet een oogstjaar worden.'

Voor de jonge boeren?

'Voor de hele sector. De leeftijdsopbouw van ondernemers in de Europese agrarische sector is verontrustend: minder dan zes procent is jonger dan 35 terwijl een derde ouder dan 65 is. We hebben naast een financiële crisis en een klimaatcrisis, in onze sector te maken met een leeftijds crisis. Dat vormt een bedreiging voor de hele sector. Het is zaak om dit jaar campagne te voeren zodat alle stakeholders dit ook officieel onderschrijven. Om iedereen ervan te doordringen dat de belangen van jonge boeren cruciaal zijn om in 2020 nog een vitale agrarische sector in Europa te hebben. Als we te weinig jonge ondernemers hebben, kan dat leiden tot een consolidatieslag van jewelste. Begrijp me goed: ik ben echt niet iemand die terug wil in de tijd en zegt dat vroeger alles beter was. Met een leegloop is echter niemand gebaat; een zekere mate van stabiliteit is essentieel.'

Is schaalvergroting niet de toekomst?

'Schaalvergroting is onafwendbaar, maar als die

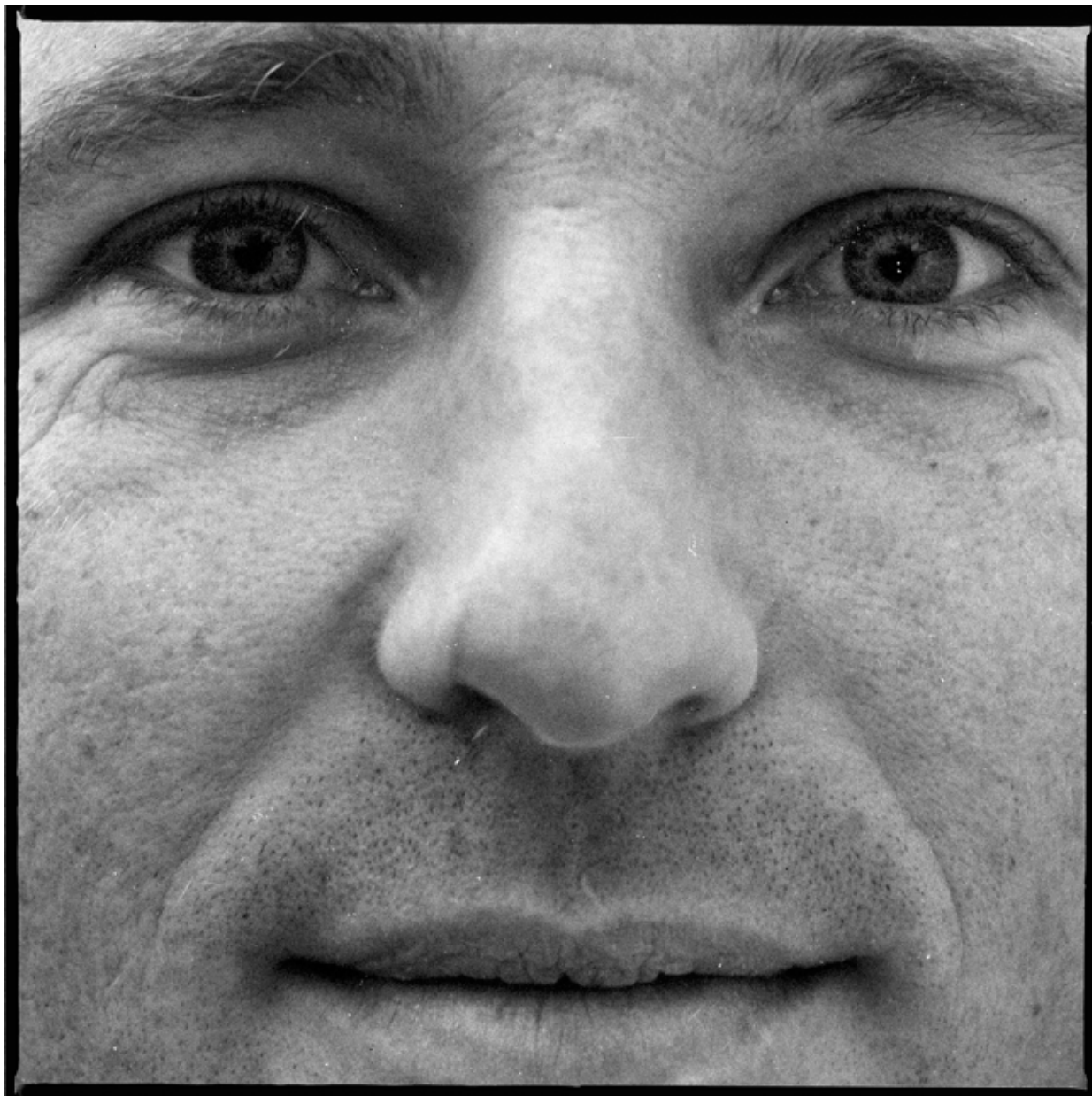
op een duurzame manier tot stand komt is dat niet verkeerd. Daarmee bedoel ik dat het bedrijf gelijke tred moet houden met de omgeving waar het zich in bevindt. Voorlopig geloof ik nog steeds sterk in de kracht van het gezinsbedrijf, met een gezonde basis in termen van voldoende eigen vermogen. Als er sprake is van onbalans tussen eigen en vreemd vermogen, dan maakt dat het bedrijf kwetsbaar. Er zijn legio voorbeelden van overfinanciering in de economie die hebben geleid tot de financiële crisis. Het is in ieders belang om dat in onze sector niet te laten gebeuren.'

Verschillen hedendaagse jonge boeren van vorige generaties?

'Dat vind ik moeilijk om te zeggen. Ik weet in ieder geval wel dat de huidige generatie enorm gepassioneerd en ambitieus is, maar vermoedelijk waren eerdere generaties dat ook. De mensen die wij vertegenwoordigen hebben een open houding naar de samenleving. Ze durven de uitdaging aan om het gesprek aan te gaan over wat er vandaag de dag van de agrarische sector wordt verlangd.'

Zijn ze mondiger?

'Laat ik het zo zeggen: vroeger leefden boeren hoofdzakelijk in leefgemeenschappen met andere boeren waarin het vooral draaide om veel en goed produceren. Tegenwoordig is dat anders: jonge boeren staan midden in de samenleving en

in hun kennissenkring bevinden zich veel mensen die niet afkomstig zijn uit de sector, maar wel geïnteresseerd zijn in thema's als milieu, dierenwelzijn en biodiversiteit.'

Was de vorige generatie minder veranderingsgezind?

'Dat betwijfel ik, maar de tijdgeest is anders. Dezelfde mate van veranderingsbereidheid die ik bij jonge agrarische ondernemers zie, verwacht ik niet van de oudere generatie. Dat zou niet fair zijn. Zij hebben natuurlijk ook baanbrekende veranderingen bevochten. De groene revolutie is wel in belangrijke mate in gang gezet door de generatie boeren die nu met pensioen gaat.'

Is het beroep van boer nog steeds een roeping?

'Ik denk het wel, het is iets dat langzaam ontstaat. Kinderen worden geboren, maar boeren worden

gemaakt. Het is een lifestyle. Als je eraan begint weet je dat je waarschijnlijk geen topsalaris gaat verdienen, maar dat je met hard werken een fantastisch leven kunt hebben. Daarbij zijn de vooruitzichten uitstekend: de vraag naar voedsel neemt de komende jaren flink toe. Als je op een duurzame manier aan die vraag kunt beantwoorden, dan ziet de toekomst er goed uit.'

Hoe geven jullie daar concreet invulling aan?

'Wij hebben een reeks zichtbare standpunten over de vernieuwing van agrarisch ondernemerschap. We hebben bijvoorbeeld programma's op het gebied van klimaatverandering. Daarbij richten we ons op uitwisseling van *best practices* tussen bedrijven. Ook investeren we in de relatie met consumentenorganisaties. We halen kritische consumenten naar de boerderij en sturen boeren naar consumentenorganisaties.'

Is het een politieke carrière die je drijft om dit werk te doen?

'Nee, daar komt mijn drive niet vandaan... Ik ben akkerbouwer in hart en nieren, iemand die graag met de voeten in de klei staat. Tegelijkertijd ben ik me ervan bewust dat zeventig procent van je *license to operate*, het gemeenschappelijk landbouwbeleid, in Brussel en Den Haag wordt bepaald. Als ondernemer vanuit je eigen bedrijf kun je niet zo heel veel invloed op dat beleid uitoefenen. Dan moet je toch je gezicht in Den Haag en in Brussel laten zien, om de belangen voor het voetlicht te brengen. Die combinatie geeft mij veel voldoening. Vooral omdat ik weet dat ik dit werk doe voor mensen als ikzelf.'

| BB

Tekst: Dirk van der Lit
Foto: Aleksander Willemse
Meer weten: ceja.eu
najk.nl

